

<http://physicsweb.org/article/news/7/5/12>

2003/05/22

توان - گرمایی و اسپین

یخ چال‌ها ی ترموالکتریک، بر اساس - ترکیب‌ها یی کار می‌کنند که الکتریسیته را به گرما و بر عکس تبدیل می‌کنند. در ۱۹۹۷، پژوهش‌گران‌ی در ژاپن ماده ی ترموالکتریک - جدیدی کشف کردند که ظرفیت - سردکننده‌گی یَش نزدیک به ده برابر بزرگ‌تر از فلزها ی معمولی است. فاؤن اُنگ [۱] از دانش‌گاه - پُرینستین [۲]، و هم‌کاران - ش، نشان داده اند اسپین - الکترون و برهم‌کنش‌ها ی الکترون-الکترون اند که مسئول - توان - گرمایی ی زیاد - این ماده اند. شاید این نتیجه در جست‌وجوی مواد - ترموالکتریک - بهتر مفید باشد [۳].

پدیده ی ترموالکتریک ناشی از این است که شارش - الکترون از درون - جامد‌ها، علاوه بر جریان - باریک جریان - انتری ی هم تولید می‌کند. اسپین - الکترون‌ها هم می‌تواند یک چشممه ی انتری باشد، هر چند در نیم‌رساناهای و فلزها ی معمولی چنین نیست. اما در مواد - پیچیده ی خاص ی (از جمله در ماده ی لایه‌ای ی سدیم کبالت اکسید که گروه - ژاپنی کشف - ش کردند) ممکن است اسپین مهم باشد.

گروه - پُرینستین، برا ی اثبات - این که پدیده‌ها ی انتری ی اسپین مسئول - افزایش - توان گرمایی ی کبالت اکسید اند، یک میدان - مغناطیسی در صفحه ی ماده اعمال کرد. اُنگ به فیزیکس‌وب [۴] گفت: "دیده شد در دمای‌ها ی کمتر از K ۴، میدان - مغناطیسی بی به شدت ۱۰ تسلا توان - گرمایی را کاملاً صفر می‌کند." علت - حذف - توان - گرمایی این است که میدان - مغناطیسی به اسپین‌ها جفت می‌شود و آن‌ها را دریک جهت به دام می‌اندازد، چنان که اسپین‌ها دیگر نمی‌توانند حرکت کنند. "این یافته استثنایی است، چون تغییر - اندازه ی توان - گرمایی با میدان هم به ندرت دیده می‌شود، چه رسد به ازین‌رفتن - توان - گرمایی با میدان."

این نتیجه‌ها با نظریه سازگار و در گسترهٔ بزرگی از دماها برقراراند. جملهٔ ی انتُریٰ ی اسپین، در $K \approx 2$ تقریباً همهٔ توان - گرمایی را تأمین می‌کند و در $K = 300$ حدود - دو سه‌م ش را.

- [1] Phaun Ong
- [2] Princeton University
- [3] Nature **423** 425
- [4] PhysicsWeb